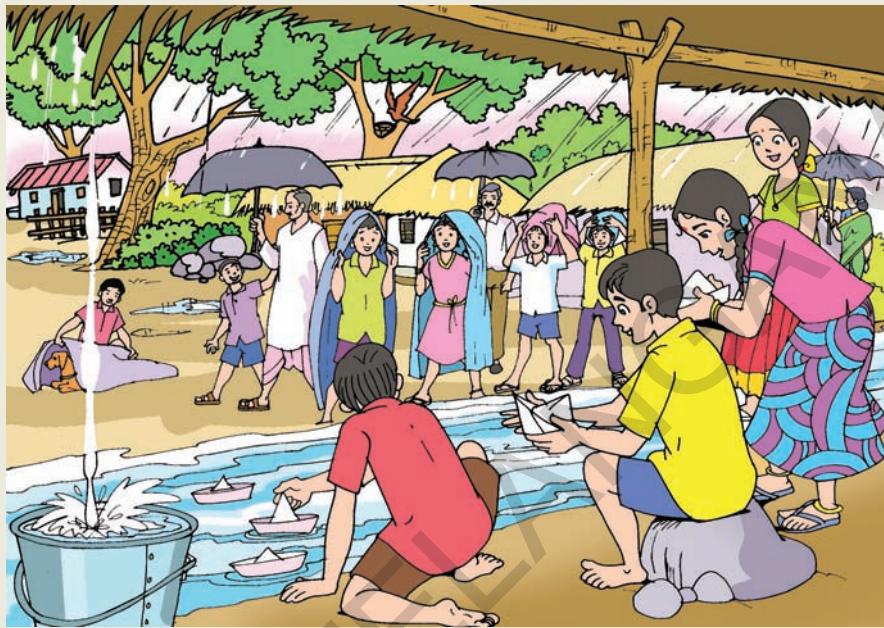

1. వానాకాలం

కింది బొమ్మను చూడండి, మాట్లాడండి.

ప్రశ్నలకు జవాబులు చెప్పండి

- ❖ పై బొమ్మలో ఎవరెవరు ఉన్నారు?
- ❖ వాళ్ళు ఏం చేస్తున్నారు?
- ❖ వాన పడుతుంటే మీకు ఏమేమి చేయాలనిపిస్తుంది?

విద్యార్థులకు సూచనలు

- ☞ పారంలోని బొమ్మలు చూడండి. ఆ బొమ్మల గురించి మాట్లాడండి.
- ☞ పారం చదువండి. అర్ధంకాని పదాల కింద గీత గీయండి.
- ☞ గీత గీసిన పదాలకు అర్థాలను మీ మిత్రులనుగాని, ఉపాధ్యాయులనుగాని అడగండి. లేదా ‘పదాలు-అర్థాలు’ అనే పట్టికలో మాసి తెలుసుకోండి.

చిట్టపట చినుకులు
టపటప రాలెను
గణ, గణ, గణ బడి
గంటలు మోగెను!

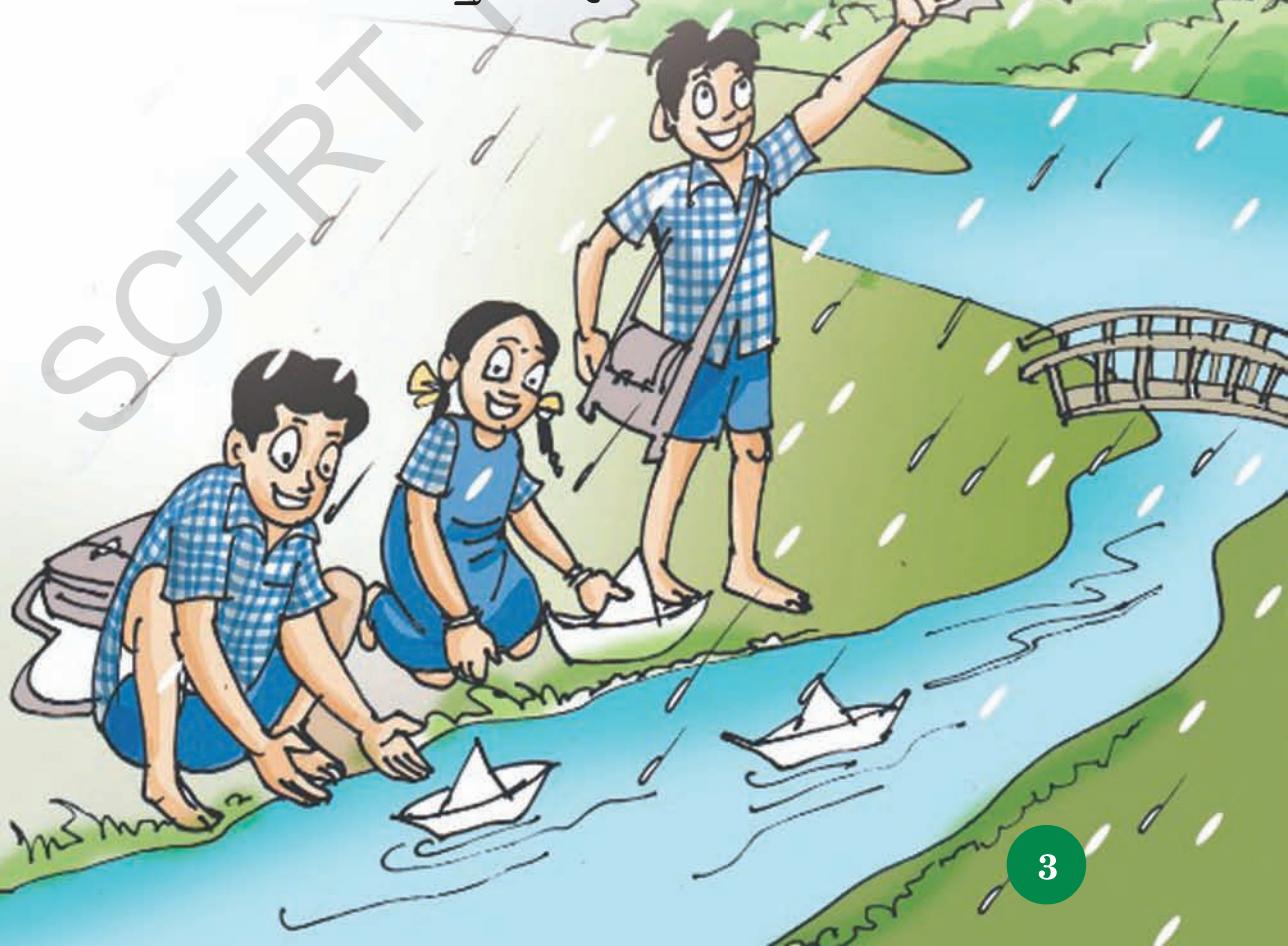
పరుగు పరుగున
డురికిరి పిల్లలు
జంటలు, జంటలు
చేరిరి చెరువును!

రంగు రంగుల
కాగితాలతో
చేసిరి పడవలు
వదిలిరి నీటను!

చక, చక, చక, చక
కదిలెను పడవలు
కేరింతలతో
ఆడిరి పిల్లలు!

పడవల పందెం
సాగెను జోరుగ,
వానాకాలం -
పిల్లల పండుగ

- బాలల గేయమాల
- గరిశక్తుర్తి రాజేంద్ర

భూషాసాముర్శల సాధన

I

వినడం-ఆలోచించి మాట్లాడడం

అ) గేయాన్ని రాగంతో పాడండి. అభినయం చేయండి.

ఆ) వాన ఎందుకు పడాలి?

II

ధారాళంగా చదువడం - అర్థం చేసుకోవడం

అ) గేయంలో కింది వాక్యాలను గుర్తించండి. వాటి కింద గీతగీయండి.

1) గణ, గణ, గణ బడి

2) చక, చక, చక, చక

ఆ) కింది వర్ణమాలను చూడండి. అక్షరాలను చదువండి.

అచ్చులు

అ	ఆ	ఇ	ఈ	ఉ	ఊ	బు	బూ	౦	ౌ
ఎ	ఏ	ఐ	ఒ	ఔ	జై	చె	చై	ి	ు

హల్లులు

క	ఖ	గ	ఘ	ఘు	జ					
చ	చే	ఖ	జ	జై	రు	ఖు				
ట	ఠ	డ	ధ	ధు	ణ					
త	ఠు	ద	ధ	న						
ప	ఫ	బ	భ	మ						
య	ర	ల	వ	శ	ష	స	హ	త	క్ష	ఱ

ఇ) “వానాకాలం” గేయం చదువండి. గేయంలోని వర్షమాల అక్షరాలకు ‘ఁ’ చుట్టండి. వాటిని రాయండి.

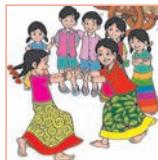

ఈ) కింది బొమ్మలను చూడండి. వాటి పేర్లు చదువండి. వీటిలోని అక్షరాలను వర్షమాలలో గుర్తించండి.

అరక

ఎటు

శుతు

సుండు

పలక

తెలు

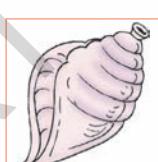
భజన

గద

జడు

శంఖం

మంచం

వల

రథం

ఫలం

ధంకు

హంస

అక్షరం

దశం

తబులు

సుంగరు

ఉ) కింది పదాలను చదువండి. గులాబి రంగు అక్షరాలను విడిగా పలుకండి. వాటిని వర్ణమాలలో చూపండి.

అల	కల	తబల	వరం	ఆభరణం
ఆయన	ఖగం	కధ	శంక	జగదంబ
ఇల	గడ	దండ	ఉష	మయసభ
ఈక	ఘనత	ధర	సంపద	జలఘటం
ఉమ	చరక	నగ	హరహర	ఊరవతల
ఊడ	ఛందం	పగ	కళ	జనకవంశం
ఎండ	జత	ఫలకం	క్షణం	శరపంజరం
ఏతం	ర్యాషం	బలం	ఱంపం	గజగమనం
ఐదవ	టంక	భవనం	అవతల	మదతమంచం
ఒక	మరం	మనం	తలగడ	ఆటాడదం
ఓడ	డబడబ	యవ	మకరందం	నందనవనం
బెర	ధంక	రసం	అవతరణ	ఏదవపలక
అంబ	కణం	లక్ష్మి	అనవసరం	ఊయల ఊగడం

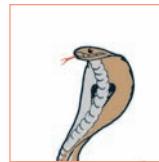
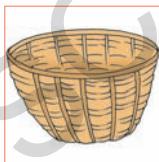
ఊ) పారం ఆధారంగా కీంది పదాలను జతపరచండి, రాయండి.

చిట్టపట్ట	పడవలు
టపటప	మోగెను
ఆడిరి	చిసుకులు
చేసిరి	రాలెను
చేరిరి	పిల్లలు
బడిగంటలు	చెరువును

III

సాంతంగా రాయడం

అ) కీంది బొమ్మలను చూడండి. వాటి పేర్లు రాయండి.

ಅ) ವರ್ಣಮಾಲೆನಿ ಅಕ್ಷರಾಲತ್ತೇ ಪದಾಲನು ತಯಾರುಚೇಸಿ ಕಿಂದಿ ಪಟ್ಟಿಕಲ್ಲೋ ರಾಯಂಡಿ.

ರೆಂಡು ಅಕ್ಷರಾಲ ಪದಾಲು	ಮೂರು ಅಕ್ಷರಾಲ ಪದಾಲು	ನಾಲುಗು ಅಕ್ಷರಾಲ ಪದಾಲು

ఇ) కింది పట్టికలోని పదాలు చదువండి. వాటితో వీలైనన్ని వాక్యాలను రాయండి.

మనం	చకచక	నమలగలం	_____
	గబగబ	చదువగలం	_____
	కరకర	ఉరకగలం	_____
	టుకటుక	నడవగలం	_____
	గజగజ	వణకగలం	_____

ఈ) కింది ప్రశ్నలకు జవాబులను రాయండి.

1) చినుకులు ఎలా రాలినవి?

_____

2) బడి గంటలు ఎలా మోగినవి?

_____

3) పడవలను వేటితో చేసారు?

_____

IV

సృజనాత్మకత

అ) కాగితాలతో పిల్లలు పడవలు చేశారు కదా! మీరుకూడా రంగు కాగితాలతో భౌమ్యులు చేసి ప్రదర్శించండి. వాటిని ఎలా చేశారో చెప్పండి.

V

పదజాలం

ఆ) “చిటపట”, “టపటప” ఇలాంటి మరికొన్ని పదాలను రాయండి.

_____

_____

_____

అ) కింది అక్షరాలను వరుసక్రమంలో ఎలుకతోకతో కలుపండి.

క	డ	జ
చ	ద	త
ట	న	గ

ఇ) మీ మిత్రుల పేర్లను అడుగండి. వారి పేర్లలోని వర్ణమాల అక్షరాలను రాయండి.

<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>

పై అక్షరాలతో వీలైనన్ని పదాలను రాయండి.

ఈ) భాషా క్రీడ

- ◆ మీ మిత్రులతో కలసి కింది ఆటను ఆడండి.
- ◆ వర్ణమాల చార్టును తీసుకోండి.
- ◆ ఒకరు కళ్ళుమూసుకొని వర్ణమాల చార్టులోని ఏదైనా ఒక అక్షరాన్ని తాకాలి.
- ◆ ఆ అక్షరంతో వచ్చే పదం చెప్పాలి. చెప్పిన పదానికి 1 మార్కు
- ◆ చెప్పిన పదం చెప్పకూడదు.
- ◆ ఇలా ఒకరి తరువాత ఒకరు వరుసగా చేయాలి.
- ◆ ఎవరు ఎక్కువ పదాలు చెప్పగలిగితే వారు గెలిచినట్టు.

VI

భాషను గురించి తెలుసుకుండాం

గ) “అమల మంచి బాలిక” ..... ఇది ఒక వాక్యం.

“అమల” - ఇది ఒక పదం.

దీంట్లో అ మ ల అక్షరాలు ఉన్నవి.

వాక్యం కొన్ని పదాలతో ఏర్పడుతుంది. పదాలు కొన్ని అక్షరాలతో ఏర్పడుతాయి. మనం పలికే ధ్వనులకు గుర్తులను ఏర్పరుచుకున్నాం. ఈ గుర్తులనే అక్షరాలు అంటాం.

ఆ అక్షరాలన్నిటిని కలిపి “వర్ణమాల” అంటున్నాం. వర్ణమాలలో ‘ఆ’ నుంచి ‘ఔ’ వరకు గల అక్షరాలను ‘అచ్చులు’ అంటారు. C, O, : లను ఉభయాక్షరాలు అంటారు.

అ	ఆ	ఇ	ఈ	ఉ	ఊ	ఎ	ఏ	ఐ	ఒ	ఓ	ఔ
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

‘క’ నుండి ‘ఱ’ వరకు గల అక్షరాలను ‘హల్లులు’ అంటారు.

గ) కింది పదాలు చదువండి. అచ్చులతో మొదలయ్యే పదాలు, హల్లులతో మొదలయ్యే పదాలు వేరు చేసి కింది పట్టికలో రాయండి.

ఒక	ఆర	గద	ఆట	జడ	కల	ఇల
ఉడుత	రమ	ఈగ	ఐదు	ఊడ	ఏనుగు	ఉలవ
లత	జయ	తల	ఓడ	ఇందిర	వల	నగ
బౌధం	ఎలుక	గదువ	ఇగురు	బండ	చలి	తగరం

అచ్చులతో మొదలయ్యే పదాలు		హల్లులతో మొదలయ్యే పదాలు	

వీదైనా ఒక వానపాటను సేకరించండి. ఆ పాటలో వర్షమాల అక్షరాలను గుర్తించండి.
వాటిని రాసి ప్రదర్శించండి.

నేనివి చేయగలనా?

- 1) గేయాన్ని రాగంతో పాడగలను, అభినయం చేయగలను.
- 2) వర్షమాలలోని అక్షరాలను, సరళపదాలను చదువగలను.
- 3) వర్షమాల అక్షరాలను, సరళపదాలను రాయగలను.
- 4) పారం ఆధారంగా ప్రశ్నలకు జవాబులను రాయగలను.
- 5) ఉప ఉప, గణ గణ వంటి పదాలను రాయగలను.
- 6) అచ్చులు, హల్లులను గుర్తించగలను.

జెను / కాదు

మీరచి మీటి

పచ్చదనం ప్రకృతికి అందం.

అందుకే మొక్కలు నాటుదాం

వాటిని కాపాడుదాం.